

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Quotidiana Christiani Militis Tessera

Stanyhurst, Guillaume

Coloniæ Agrippinæ, 1710

29. Dies Aprilis. Nunc nec promittendi modus est; nec promissa frangendi pudor ullus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45477

nia continenter mentiuntur. Quotus quisq; non est fronte Cato; corde Nero: exteriùs, est comis, & gravis; interiùs crudelis & sævus. Quoties quis specie est formosâ, ut Helena, pectore est rabido, ut furia. Puilli animi est, tacere veritatem ob mortis minas: annè & propter mortem, aut vani honoris expectationem, velle decipi, & sibi imponere, honorificum erit? Ægyptii rationem vitæ, quotannis exigentes ab exteris, damnabant morte mentitos, rati indignos vitâ, qui de vitâ suâ falsum dicerent. Nosne innocetiores erimus, qui vitam ipsam mentimur, & ne benè vivamus, decipimur? Ne putes mendacium solis verbis committi? est mendacium cogitationum, est rerum, est verborum, hoc est, est mendacium sensus nostri, & sermonis, & vitæ: Mendaces, mente sumus, cum sequimur quâ opinio, non quâ veritas trahit: cum species rerum non ipsas probamus; hinc contingit, ut etiam vera dicturi, peccamus: & quia fallimur, fallamus. Claudio cum Augustino: (a) *Cavenda mendacia, vestre agendo, aut confitenda, pœnitendo.* Sed ne multis in mendacio, cave à multiloquio. Nec enim à sulco veritatis deliravit, qui hæc exaravit:

Multi susurrantes, mendacia sunt cumulantes.

29. DIES APRILIS.

Nunc nec promittendi modus est; nec promissa frangendi pudor ullus. *Petrarch.*

lib. 1. de Remed. Dialog. 110.

Perfidia. I. **E**ffrontem oportet esse perfidiam, quæ audeat palam in omnium conspectu ostendere frontem, cujus tanta est sceditas, ut superet

(a) *De mendac. c. 21.*

ret omnem fidem. Quæ, ut sit manifesta, illud obli-
vandum: in ea promissionis, ac fidei datæ simplici
violatione, præter revocationem juris alteri con-
lati, & acceptati elucet inconstantia, dedecens gene-
rosam mentem. Cedit itaque ea, infidelitas in con-
temptum; non modò illius, cui promissum est, qui
idcirco delusum, & datâ pro rebus verba expostu-
re solet: sed etiam ipsius promittentis, quem nec
viri, sed pueri potiùs loco habeat; quod voluntate
habeat adeò versatilem, & tam desultoriæ levitate
ut tam turpiter priora sua verba veritate excideret
lit; ita ut, quamvis cùm ea protulit, vera fuerint,
& stata mente loquentis, cui supponuntur fuisse con-
formia, agnoscantur tamen fuisse falsa, spectato con-
tine eorum ad objectum futurum, cum quo deforma-
tatem habet, ob voluntatis perfidæ resultum, & fidei
datæ infractionem, generosæ cuiusvis menti exoritur.
Undè in primis, Regium, & nobile censetur, fidei
datam servare: ignobile autem, & plebeium, nec
virile, quàm muliebri, vel etiam puerile, à fide de-
recedere. Hinc liquet, quanta sit in sæculo huius
tatis, & ignobilitatis exundatio; cùm passim in pro-
missis servandis, inter homines fides non tantùm
rara, sed propè nulla?

II. Servis nemo credit pacisci volentibus, qui
non sui juris. Quis igitur fidat hominibus; cùm pro-
prie sint servi peccati, nec ulli minùs sint sui juris
quàm qui peccando amiserunt jus ad cælum: Pueri
quoque lex non permittit contractum facere, tam
quàm infidis: neque mulieri apud Athenienses, pro
usque ad hordei modium, propter consilii infirmitate
tem. Atqui, quid differunt à pueris, mali; quorum
ope

opera in conspectu Dei sunt magis puerilia, quam puerorum, nisi quod illis antecedant potentiam, & astutiam; unde illis potius minus, quam pueris, est fidentum. Quin enim malis mulieribus nihili sunt meliores viri pravi. Differunt quidem sexu, sed superant astutu. Unde in rebus magni momenti, parvi plerumque momenti est illorum fides: licet enim quandoque a maleficiis abstinere; proclivis tamen ad naturam reditus est. Sicut enim efferatissimæ belluæ sunt cicures, & mansuetæ cum dormiunt, suam tamen naturam non exuerunt, nec feritatem abjecerunt: sic & illi ad tempus aliquod desinunt nocere, sed sublata occasione, redeunt ad genium, & ingenium. Lacone quidam, cum quis cum eo vellet pacisci, juberetque quamcumque vellet, fidem acciperet pro amicitia: unam esse fidem dixit, ut si nocere velit, non possit omnem autem aliam fidem stultam esse, & infirmam.

III. Pacta omnia licet firmentur testibus, omni exceptione majoribus, tabulis, chirographis, annulorum obsignatione, jurejurando, & nescio quibus non præsidium, adhuc tamen fides promittentis, & paciscentis fluctuat, & titubat. Quia omnes possunt fallere fidem, omnes timent perfidiam. Adeo non est vana hodiernæ diei tessera, quæ fugillatur hominum perfidia. Quæ verè pestis est, quia non tantum perniciem adfert perfidis, verum & cæteris cum illis, maligna veluti contagione. Quod enim pestis corpus invaserit, id primùm ad interitum ducit, tum proximos quosque mortifero afflat veneno. Non multo aliter, quibus nulla fidei cura est, non modo mortifera se polluunt turpitudine; verum & illos, a quibus desciscunt, insidius circumventos impellunt in rui-

nam, atque adeò hominum societatem omnem confundunt. Si nullam ab altero speres fidem; cur in civitate, vel inter homines vitam agere malis, quam in via solitudine, procul ab omnibus mortalibus? In enim sublatâ, inter feras securior versabere, quam inter mortales. Quàm est fides Divina necessaria salute animæ: tam est humana fides necessaria pro columitate Reipublicæ. Maneat altâ mente restitutum illud, quod sequitur Metrum:

In quo nulla fides; in eo tu quomodo fides.

30. DIES APRILIS.

Avarus nunquam habet : prodigus nunquam habebit. *Seneca.*

Prodigalitas. I. **D**E Avaro postea, nunc de Prodigo. Is nunquam habet opes, quia eas extra necessitatem, & contra honestatem, improvidâ levitate & vâcordis animi stultitiâ, vel importunâ honorum cupiditate, prodigit. In eos quidem in donationibus profusos, & sine iudicio liberales, si quando Socrates incidisset, malè iisdem imprecari solebat : quod

Gratias virgines, ut scorta prostituerent. Nimirum Gratia est conferre beneficium, de qua aliis benè mereri : at improvido consilio, & puerili temeritate prodigere, non gratia est, sed protervia. Itaque virgines, & verecundas Gratias devenustat, beneficentia, & donorum moderatrices, & ab honestis personis eductas in meretricium veluti ganeum inducit, ut omnibus jam proflare indignissimè videantur. Illi igitur aforti, decoctores miserandi, sunt perdititi, & perdentes : perdunt enim se, sua, aliena; ha-